

Utkast till Församlingsinstruktion Oscars församling 2023

Utarbetat av:

Bo Lindberg, Biträdande kyrkoherde

Helena Ekhem, Arbetsledande komminister, Ungdom

Pär Olofsson, Verksamhetsansvarig Musik, Organist

Hans Brobäck, Kansli- & HR chef

Omvärldsbeskrivning:

Oscars församling på Östermalm bildades 1906 ur den gamla Ladugårdslandsförsamlingen, som delades upp i Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församling.

Den totala folkmängden är närmare 40 000 invånare. Kyrkotillhörigheten är 59%. Nya bostäder kommer att byggas inom församlingen. Det kan beräknas innebära 10–20 000 nya invånare i församlingen mot i slutet av 2030-talet, vilket medför behov av planering för församlingsverksamhet för dem som flyttar in i de nybyggda bostadsområdena.

Även om invånarantalet i Oscars församling inte nämnvärt kommer att förändras under perioden 2024 till 2028, så sker det förändringar i åldersstrukturen. De som är över 80 år kommer att bli fler, medan antalet barn och ungdomar kommer att ligga på ungefär samma nivå som nu.

Inom församlingen finns flera stora arbetsplatser bland annat Försvarmakten och Förvaltningsrätten samt ett flertal stora mediabolag. Här finns också flera av Stockholms största turistattraktioner, samt Kungliga Musikhögskolans campus. Tillsammans innebär detta att det inom församlingen vistas en stor dagbefolkning.

Omvärldsanalys

Stadsdelen Östermalm i Stockholm, Oscars församlings plats på jorden, är en plats där Svenska kyrkan har högt förtroende bland de som bor och vistas här. I högre grad än andra delar av landet döper man här sina barn, gifter sig, konfirmeras och begraver sina anhöriga i kyrkan. Kyrkorummet används gärna till skolavslutningar och välgörenhetskonsserter. Konsserter i kyrkan är välbesökta och gudstjänstlivet har sin självklara plats. I nätverk med samhället och privat sektor är kyrkan en självklar samtalspartner. Kyrkan förknippas med högtid och tradition, en bärare av kultur.

I Oscars församling finns också diakonala behov, såväl ekonomiska som sociala. Ensamheten är stor, liksom den skam som det ofta för med sig när livet krackelerar. Psykisk ohälsa, särskilt bland ungdomar, har identifierats som ett område där särskilda insatser behövs.

Här finns också den andliga längtan som är förknippad med att vara människa, de existentiella frågorna och oron inför framtiden. Som trovärdig kyrka behöver dessa områden prioriteras.

Sjunkande medlemstal är en realitet och något som behöver räknas med inför framtiden. Det är inte bara medlemmarna som går en sämre ekonomisk framtid till mötes, det gör också församlingen. Bland de yngre ser vi allt färre som känner stark koppling till kyrkan; färre som är förtroga med Bibelns berättelser och kristen tradition.

Möjligheter

Förtroendekapital och engagemang

Svenska Kyrkan i Oscars församling har ett stort förtroendekapital. Kyrkan och dess riter betraktas som en viktig kulturbärare i människors liv. Många engagerar sig och värnar om kyrkorummet för högtidliga tillfällen. Det är inte svårt att finna människor som vill engagera sig: kyrkvärdar, ungdomsledare, körmedlemmar med flera. Många väljer kyrkliga handlingar i livets skeden. Begravning, dop, vigsel och konfirmation är viktiga arenor för möten med människor, där tro och liv kan bli synligt och relationen till kyrkan fördjupas.

Musiken

Musiken och körsången spelar en viktig roll i församlingslivet, både som kulturell och andlig upplevelse. Musiken blir ett språk för tro, och skapar gemenskap i körerna. I samspel med kyrkorummet, dess symboler och konst, ger musiken en närvaro som öppnar för kreativitet och bjuder in till samtal om tro och liv – i alla åldersgrupper.

Samarbeten

Församlingen har idag ett nära samarbete med Hedvig Eleonora församling vad gäller handläggning av stiftelsemedel samt en gemensam samtalsmottagning för unga som öppnas under 2023. Samarbetet mellan församlingarna kommer att utvecklas vidare under de kommande åren. Detta samarbete ger inte bara ekonomisk vinning och ett förbättrat resursutnyttjande, utan också möjligheter att vidareutveckla och synliggöra verksamheter, samt ge bättre tillgänglighet och mer professionellt bemötande i relation till församlingsbor.

Församlingen har regelbunden kontakt med skolorna på Östermalm. Att skolorna här har en positiv inställning till kyrkan, och exempelvis gärna har skolavslutningar i kyrkorummet, ger möjligheter till möten med elever och lärare, samt en exponering för den tillgång som kyrkan kan vara i människors liv.

Östermalms Kristina råd, Samarbetet med Frälsningsarmén Templet, andra organisationer och volontärarbetare ger möjlighet att hjälpa flyktingar som kommit från krigets Ukraina.

Kyrkorummen

I Oscars församling finns fem vackra kyrkorum. De är alla olika till sin utformning och möjliggör olika typer av gudstjänstfirande och verksamhet. Deras utformning och symbolspråk inbjuder till nyfikenhet och samtal.

Utmaningar

Minskad förtrogenhet med kristen tradition

Förtrogenheten med kristen tro och tradition minskar för varje ny generation. Yngre personer har idag begränsad kunskap om bibelns berättelser, vilka ligger till grund för så mycket i vårt samhälle, förklarar många av de traditioner som fortfarande är bärande och fungerar som vägvisande etisk kompass och ger djup och riktning i andligt sökande. En utmaning är att identifiera arenor, befintliga och nya, och sätt att förmedla tro och tradition som tas emot med nyfikenhet av människor.

Ensamhet och psykisk ohälsa

I Oscars församling finns utsatthet, ensamhet och psykisk ohälsa. För att kunna möta människor i utsatthet och ge stöd, är det inte sällan svårt att ta sig igenom den mur av skam och stigma som de upplever. Utmaningen blir att nå fram, skapa trygga möten och sammanhang där det kristna budskapet med dess läkande innehåll kan nå medmänniskorna, och möta deras behov, fysiska och andliga.

Försämrad ekonomi

Sjunkande medlemstal är en realitet. Utmaningen är att visa på kyrkans relevans och unicitet för att inte tappa fler medlemmar än nödvändigt. Församlingen står också inför viktiga ekonomiska vägval som har med de minskande medlemstalen att göra.

Långsiktig hållbarhet

För att bibehålla trovärdigheten som kyrka blir det viktigt att inte göra avkall på de värderingar som kan skapa en hållbar framtid. En utmaning är att se över hur vi använder våra lokaler och resurser för att värna klimatet och bidra till en klimatsmartare värld. Att ta till vara ideella krafter och skapa en organisation kring de som vill engagera sig i kyrkans arbete bidrar också till hållbarhet och trovärdighet för framtidens kyrka.

Fokus på uppdraget

Oscars församling är mer än den kulturella kopplingen som många känner till Svenska kyrkan. Vi vet att våra medlemmar uppskattar våra många verksamheter och de traditioner som är kopplade till kyrkan. Kyrkans existensberättigande, församlingens unika erbjudande, är dock den kristna tron och samtalet om livet och det svåra. Våra verksamheters framgång och vår trovärdighet som kyrka bygger på att vi inte tappar det perspektivet i vårt arbete framåt.

Vision

Oscars församling vill vara:

En kristen gemenskap - där altaret är församlingens nav

En lärande gemenskap - där var och en tas emot som de är och bereds rum att växa

En stödjande gemenskap - en självklar plats att vända sig till när livet brister

Pastoralt Program

Gudstjänst

- Altaret och gudstjänsten står i centrum av kyrkans identitet. Det är här som vi samlas och hämtar näring; en unik mötesplats för alla åldrar. Gudstjänstlivet i Oscars församling präglas av det högtidliga och det familjära. I kyrkorummen samt i hemkyrkan kan gudstjänst av olika karaktär firas vilket ger en bredd i det samlade gudstjänstlivet.
- Kyrkliga handlingar är en unik arena för möten med människor i livets olika skeden. Dessa sammanhang prioriteras med ett gott bemötande och professionalitet.

Undervisning.

- Konfirmation är ett prioriterat område inom församlingen, med hög kvalitet på våra läger. Ett mål är att synliggöra möjligheten till konfirmation för "nya" grupper, ungdomar för vilka det inte är en stark familjetradition.
- Nya vägar för vuxenundervisning utforskas, exempelvis genom synergieffekter med körer och annan verksamhet.

Diakoni

- Utöver den traditionella diakonimottagningen erbjuder församlingen olika sammanhang exempelvis Öppna förskolan, Flyktingmottagandet och samtalsmottagning för unga, där ökat hjälpbehov kan bli synligt. Det är församlingens mål att ha lyhördhet inför dessa behov.

Mission

- Begreppet Mission innefattar den verksamhet som på ett tydligt sätt riktar sig till människor som annars inte har en tydlig koppling till kyrkan, exempelvis förskolan Lilla Prästkragen, öppen förskola, soppluncher, musikverksamhet, samtalsgrupp i sorg, pilgrimsvandring med mera. Församlingens mål är att utveckla och fördjupa sådan verksamhet.

Andreas Holmberg
BISKOP

Vägledning för framtagande av församlingsinstruktion med bilagor

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Församlingsinstruktionen med bilagor är ett övergripande styrdokument för de kommande fyra åren som ligger till grund för församlingen/pastoratets verksamhetsplanering, budget, uppföljning och prioriteringsarbete.

Församlingsinstruktionen ska innehålla (57 kap 5 § kyrkoordningen):

- *Kyrkans grundläggande uppgift*, se inledningstexten till andra avdelningen i kyrkoordningen om församlingarna, första stycket.
- *Församlingens vision*
- *Omvärldsbeskrivning*
- *Omvärldsanalys*
- *Pastoralt program*

BILAGOR

Bilaga 1 Handlingsplan för lärande och undervisning

Bilaga 2 Barnkonsekvensanalys

Bilaga 3 Checklista

FORMALIA

En församlingsinstruktion får vara högst sex A4-sidor om det gäller en församling.

Gäller den ett pastorat får den vara max sju A4-sidor (dvs ytterligare en sida för redovisning av pastoratets interna samverkan och fördelning av prästtjänster).

Handlingsplan för lärande och undervisning får vara max sex A4-sidor.

REKOMMENDERAT UPPLÄGG

Vision

En kortfattad vision som kan bära över tid.

Samtala tillsammans om vad ni vill att just er församling/pastorat ska vara och göra.

Omvärldsbeskrivning

Undersök förutsättningarna för församlingens/pastoratets liv och arbete framåt.

Beskriv församlingens/pastoratets omvärld, möjligheter och utmaningar, samt dess ekonomiska, personella och materiella resurser. Ta hjälp av relevant statistik, prognoser framåt och den kunskap som finns bland medarbetare, förtroendevalda, ideella och om möjligt andra aktörer i närsamhället. Redogör kort för församlingens/pastoratets egna resurser.

Omvärldsanalys

Gör en analys utifrån omvärldsbeskrivningen för att kunna välja väg framåt och prioritera. Utgå från de behov, utmaningar, möjligheter och förutsättningar som framkommit i omvärldsbeskrivningen och bestäm vad som ska ges mer eller mindre utrymme.

Pastoralt program

Med utgångspunkt i analysen och med visionen i sikte formuleras definierade, uppföljningsbara mål för församlingen/pastoratets arbete med den grundläggande uppgiften de kommande fyra åren samt de strategiska val som krävs för att nå målen. Redogör också för församlingen/pastoratets verksamhet på andra språk än svenska.

När det finns flera kyrkor i församlingen/pastoratet redovisas hur dessa i huvudsak används.

När det gäller pastorat ska ansvaret för den grundläggande uppgiften är fördelat mellan församlingarna och pastoratet skall redovisas, liksom hur de befattningar som präst som ska finnas inrättade i huvudsak disponeras.

OBLIGATORISKA BILAGOR

1) Handlingsplan för lärande och undervisning

Kunskapen om kristen tro, liv och kristna traditioner minskar successivt och det behövs därför en kraftsamling i hela Svenska kyrkan för att bidra med och sprida denna kunskap.

Det nationella *Programmet för lärande och undervisning* syftar bland annat till att stärka ett strategiskt, sammanhållet och systematiskt arbete med dessa frågor och redan 2018 ersatte domkapitlet i Stockholms stift den obligatoriska *Handlingsplan för konfirmandarbete* med *Handlingsplan för lärande och undervisning*. I handlingsplanen ska församlingen/pastoratet formulera sitt arbete med lärande och undervisning för alla åldrar och alla delar av församlingens/pastoratets liv.

Använd samma rubriker som i Församlingsinstruktionen (Vision, Omvärldsbeskrivning och Omvärldsanalys) men **med fokus på lärande och undervisning**. Formulera sedan ett antal uppföljningsbara mål för de kommande fyra åren när det gäller lärande och undervisning för alla åldrar.

2) Barnkonsekvensanalys

Inför beslut, till exempel om ny församlingsinstruktion, ska kyrkorådet göra en barnkonsekvensanalys (4 kap 4 § kyrkoordningen).

I kristen tro intar barn en särställning och därför behöver barns –och ungas åsikter värnas och höras under processen med församlingsinstruktionen.

Arbetet med detta sker utifrån flera perspektiv:

- *Barnets perspektiv* – barnet själv får uttrycka vilja och åsikter.
- *Barnperspektivet* – den vuxne sätter sig in i barnens situation.
- *Barnrättsperspektivet* – ett säkerställande av barnets rättigheter i enlighet med lagstiftning, diskrimineringsgrunder och konventioner. Barnkonventionen är utgångspunkten, främst artiklarna 2, 3, 6 och 12.
<https://internwww.svenskakyrkan.se/barnochunga/barnkonventionen---las-mer>.

3) Checklista

När checklistan fylls i kan följande uppmärksammas särskilt:

Försteorganist

Enligt 34 kap 1 § p 3 kyrkoordningen ska domkapitlet besluta om befattningen kyrkomusiker ska vara försteorganist, organist eller kantor. Stockholms stifts domkapitel anger följande alternativa kriterier för vilka församlingar som ska ha en befattningsinnehavare som är försteorganist:

1. Församlingar/pastorat som har ett medlemsunderlag på cirka 15 000 medlemmar eller fler.
2. Församlingar/pastorat i innerstaden med få medlemmar men med musikliv som är en angelägenhet inte bara för den egna församlingen.
3. Församlingar/pastorat som har resurser och förutsättningar (byggnader, instrument mm) att bedriva musikverksamhet på god nivå. (Domkapitlets sammanträdesprotokoll 2018-11-14, § 118 (dnr DK 2018-0095)

Frågor kan ställas till stiftsmusiker Anna Pihl Lindén, anna.pihl.linden@svenskakyrkan.se.

Verksamhet på andra språk än svenska

Redovisa kort er verksamhet på de andra språk än svenska som behöver användas för att församlingen ska kunna fullgöra den grundläggande uppgiften. Upplysningsvis får ni gärna redovisa vilka församlingar ni samverkar med alternativt hänvisar till när det gäller språk ni inte kan erbjuda verksamhet på i församlingen.

LOKALFÖRSÖRJNINGSPLAN

Varje församling och pastorat ska ha en lokalförsörjningsplan (47 kap 12 § kyrkoordningen). Eftersom syftet med lokalförsörjningsplanen är att tillse att fastigheterna täcker **verksamhetens** behov behöver lokalförsörjningsplanen relatera till församlingsinstruktionen.